

3. Приниження Путіна та перемога Ердогана: чому Росія повернулася до «зернової угоди». *Європейська правда*. 03.11.2022. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2022/11/3/7149937/>

4. Рощина О. Ердоган: Обмін полоненими між Росією та Україною наближає закінчення війни. *Українська правда*. 22.09.2022. URL: <https://cutt.us/MfT6n>

5. Чому Туреччина прагне бути посередником між Росією й Україною. *Суспільне*. 28.06.2022. URL: <https://suspihne.media/274977-comu-tureccina-pragne-buti-poserednikom-u-peremovinah-miz-rosie-u-j-ukrainou/>

6. Gramer R., Rathi A. Turkey Is NATO's Pivot Point Over Ukraine. *Foreign Policy*. 29.11.2022. URL: <https://foreignpolicy.com/2022/11/29/turkey-russia-ukraine-erdogan-putin-nato-geopolitical-wild-card/>

7. Kirby B. P. Turkey's Erdogan: Russia's Putin willing to end war. *BBC News*. 20.09.2022. URL: <https://cutt.us/GCO7V>

8. Robertson J. The limits of crisis diplomacy on the Korean peninsula. *The Strategist / Australian Strategic Policy Institute*. 2018. URL: <https://cutt.us/i0T5o>

9. Steven A. Cook. Where Turkey Stands on the Russia-Ukraine War. *Council on Foreign Relations*. 03.03.2022. URL: <https://www.cfr.org/in-brief/where-turkey-stands-russia-ukraine-war>

10. Ukraine war: Why Turkey's Erdogan wants to be the main peacemaker. *Euronews*. 17.05.2022. URL: <https://cutt.us/S9lr0>

Піддубний Владислав

Національний університет «Острозька академія»

ЕНЕРГЕТИЧНІ САНКЦІЇ ЄС ЩОДО РОСІЇ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Ключові слова: ЄС, санкції, російсько-українська війна, енергетика.

Keywords: EU, sanctions, Russian-Ukrainian war, energy.

Відчайдушна боротьба українського народу за свою незалежність вкотре демонструє нашу відданість перемозі. Саме цей мотив та позиція українців стали поштовхом введених Європейським Союзом санкцій у відповідь на неспровоковану війну, яку розпочала Росія проти України.

Після початку повномасштабної війни О. Данилов зазначив, що українська влада знала про ймовірний наступ РФ та проводила відповідні дії. Очевидно, аналогічно дипломатія також активізувала свої зусилля та намагалася зробити все можливе, щоб змусити РФ змінити свої плани щодо нападу. Реалізувати це можна було б санкціями. Однак лідери ЄС не наважилися на потужні санкції напередодні початку повномасштабної війни.

Санкційний рух розпочався лише після того, як РФ визнала так звані «ЛНР» та «ДНР». Ця подія обурила європейських лідерів і призвела до прийняття перший пакет санкцій. Однак він прямого впливу на енергетичний складник не мав [1]. Другий пакет санкцій забороняв передачу, експорт чи постачання в Росію товарів та технологій у нафтопереробній сфері [2].

Важливу енергетичну заборону містив у собі четвертий пакет санкцій, у якому було вказано про заборону на продаж та надання для РФ будь-яким іншим шляхом товарів чи технологій, чи надання фінансової або технічної допомоги, необхідної для транспортування викопного палива, наприклад, вугілля, нафти і

природного газу [3]. Європейський Союз намагався унеможливити потрапляння інвестицій до Росії в енергетичній сфері.

П'ятий пакет санкцій забороняє імпорт, передачу чи купівлю вугілля або іншого твердого палива в ЄС, якщо воно з Росії [4]. Ця заборона фактично обмежує фінансові притоки, що відзначається в потужності армії, адже фінансові активи зменшуються.

У шостому пакеті вводиться заборона на імпорт, передачу чи купівлю сирової нафти та деяких інших нафтопродуктів, які можуть постачатися з Росії [5]. Цей пакет знову «бив» по фінансових притоках РФ, наближаючи цим нафтове ембарго.

У наступних санкціях Європейський Союз продовжив політику обмежування можливостей постачання нафти з РФ. Так, у восьмому пакеті санкцій від 6 жовтня 2022 р. розпочався процес встановлення обмеження цін на морське транспортування сирової нафти та нафтопродуктів до третіх країн [6].

Важливою подією було встановлення граничної ціни на нафту, отриману з бітумінозних мінералів, у розмірі 60 доларів США за барель [8]. 4 лютого 2023 р. ціну звичайної сирової нафти було встановлено в 45 доларів США за барель [7].

Тож санкційна політика ЄС в енергетичній сфері призвела РФ до фінансових збитків та втрати ринків збуту енергоносіїв. Цим ЄС допомагає Україні наблизитися до перемоги.

Джерела та література

1. EU adopts package of sanctions in response to Russian recognition of the non-government controlled areas of the Donetsk and Luhansk oblasts of Ukraine and sending of troops into the region. *European Council of the European Union*. 23 February 2022. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/02/23/russian-recognition-of-the-non-government-controlled-areas-of-the-donetsk-and-luhansk-oblasts-of-ukraine-as-independent-entities-eu-adopts-package-of-sanctions/>

2. Russia's military aggression against Ukraine: EU imposes sanctions against President Putin and Foreign Minister Lavrov and adopts wide ranging individual and economic sanctions. *European Council of the European Union*. 25 February 2022. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/02/25/russia-s-military-aggression-against-ukraine-eu-imposes-sanctions-against-president-putin-and-foreign-minister-lavrov-and-adopts-wide-ranging-individual-and-economic-sanctions/>

3. Council Regulation (EU) 2022/428 of 15 March 2022 amending Regulation (EU) № 833/2014 concerning restrictive measures in view of Russia's actions destabilising the situation in Ukraine. *European Council of the European Union*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/TodayOJ/>

4. EU adopts fifth round of sanctions against Russia over its military aggression against Ukraine. *European Council of the European Union*. 8 April 2022. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/04/08/eu-adopts-fifth-round-of-sanctions-against-russia-over-its-military-aggression-against-ukraine/>

5. Russia's aggression against Ukraine: EU adopts sixth package of sanctions. *European Council of the European Union*. 3 June 2022. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/06/03/russia-s-aggression-against-ukraine-eu-adopts-sixth-package-of-sanctions/>

6. EU adopts its latest package of sanctions against Russia over the illegal annexation of Ukraine's Donetsk, Luhansk, Zaporizhzhia and Kherson regions. *European Council of the European Union*. 6 October 2022. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/10/06/eu-adopts-its-latest-package-of-sanctions-against-russia-over-the-illegal-annexation-of-ukraine-s-donetsk-luhansk-zaporizhzhia-and-kherson-regions/>

7. EU agrees on level of price caps for Russian petroleum products. *European Council of the European Union*. 4 February 2023. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/02/04/eu-agrees-on-level-of-price-caps-for-russian-petroleum-products/>

8. The European Commission. G7 agrees oil price cap: reducing Russia's revenues, while keeping global energy markets stable. *European Council of the European Union*. 03.12.2022. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/ip_22_7468

Охмак Євгеній

Національний університет «Острозька академія»

ПІДГОТОВКА СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ ДО ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

Ключові слова: національна безпека і оборона, Збройні Сили України, СБУ.

Keywords: national security and defense, Armed forces of Ukraine, SSU.

Національна безпека містить широке коло складників, проте в умовах війни найважливішими з них є воєнний і зовнішньополітичний. Ще у 2014 р., оцінивши стан системи забезпечення національної безпеки України і її ключового елементу (сектору безпеки і оборони), керівництво держави прийняло рішення щодо їх невідкладного, кардинального, та системного реформування. Прийняття такого рішення було обумовлене необхідністю негайної акумуляції усіх державних ресурсів задля захисту територіальної цілісності держави відповідно до загроз того часу. Водночас існувало розуміння, що загрози державному суверенітету України в перспективі є значно більшими, тому підготовка системи національної безпеки і оборони до повномасштабної оборони країни бере свій початок саме від 2014 р.

Сектор безпеки і оборони є найважливішим складником системи забезпечення національної безпеки. Завданням держави є досягнення повної сумісності сектору безпеки і оборони з відповідними структурами держав-членів НАТО, що має забезпечити можливість набуття у майбутньому членства України в Північно-атлантичному альянсі.

Очевидно, що найважливішим елементом системи національної безпеки і оборони, який потребував найбільшої уваги під час реформування, були сили оборони. 2014 р. увійшов в історію як рік відродження української армії. Тоді стало зрозуміло, що існує критична необхідність проведення реформування системи національної безпеки та оборони, докорінних змін у підходах до формування засад державної політики у сфері безпеки і оборони. Тому було скасовано позаблоковий статус України, зупинено виконання заходів Державної комплексної програми реформування і розвитку Збройних Сил України на період до 2017 р., як такої, що не відповідає сучасній воєнно-політичній обстановці та не забезпечує спрямування наявних державних ресурсів на пріоритетні напрями розвитку Збройних Сил [1].

Одночасно з реалізацією АТО вище військово-політичне керівництво змушене було займатися питаннями реформування Збройних Сил, підготовкою боєздатної та оснащеної армії для захисту від потенційного повномасштабного вторгнення.